

Tüdruk, kes teab enda arvates liiga palju

Toompea kihab aruteludest: kas Anna-Maria Galoijan võiks paljastada poliitikute saladusi?

Tarmo Vahter, Argo Ideon Tarmo Vahter, Sulev Vedler Priit Hõbemägi, TLÜ kommunikatsiooni instituudi õppejõud

POLIITIKUTE HIRM: Millal Anna-Maria Galoijan rääkima hakkab?. Marianne Loorents/SL Öhtuleht

Kuigi Anna-Maria Galoijan tähistas tänavu veebruaris alles 25. sünnipäeva, on ta vana olija Eesti poliitikas. Neiu jõudis kuuluda seitse aastat Reformierakonda, kuni ta parteist oktoobris omal soovil lahkus.

4*S Chalets mit H

Traumurlaub in 4*S Hütten im Wellnessbereich

Puradies

Aastate jooksul lävis Galoijan mitmete valitsuspartei staarpoliitikutega, töustes korraks isegi välisminister Kristiina Ojulandi kabinetti. Nüüd on nendest sidemetest ja teadmistest saanud relv.

Viimase kuu-pooleteise jooksul on ta aktiivselt suhelnud tuntud poliitikute, transiidirimeeste ja advokaatidega.

Nendest vestlustest on jäänud mulje, et Galoijan võib soovi korral rääkima hakata. Jutt oleks tema endistest parteikaaslastest.

Näiteks Reformierakonna peasekretärist Kristen Michalist ja suure transiidifirma Transgroup Invest juhatuse esimehest, 75aastasest Juri Rapoportist.

Neiu sattunud tänavu enne riigikogu valimisi tunnistajaks kahe mehe vahelisele kohtumisele firma peakorteris Tallinnas Jõe tänav 4a.

Valitsuspartei peasekretäri ja suurärimehe nõupidamises pole midagi ebatavalist. Küsimus on selles, kas Galoijanil oleks lisada selle kohta midagi huvitavat.

Niisamuti sellest, kuidas saadakse eriliste teenete eest Eesti Vabariigi kodanikuks. Seegi vihje seostub sama firmaga. 2005. aasta lõpul andis valitsus kodakondsuse Transgroupi aktsionäri Maksim Liksutovile. Ettepaneku tegi Galojani erakonnakaaslane, justiitsminister

Rein Lang.

Kuna Liksutov on Loksal sündinud ja teinud äris suuri tegusid, oli kodakondsuse andmine kergesti põhjendatav.

2006. aastal tegi samuti Reformierakonda kuuluv rahvastikuminiister Paul-Eerik Rummo ettepaneku anda eriliste teenete eest kodakondsus Rustam Aksjonenkole. Šveitsis elava suurärimehe isa oli kunagine Vene raudteeminister Nikolai Aksjonenko, president Boriss Jeltsini mõjuvõimas toetaja.

Erinevalt Liksutovist ei ole Aksjonenko Eestis sündinud. Mehi seob see, et nad on kunagi koos äri ajanud. Ent Aksjonenkol jäi Eesti pass jõulukungiks saamata, sest valitsus läks omavahel tülli.

Miks Rummo venelase välja pakkus ja miks oravapartei seda toetas, jäi avalikkusele piisavalt selgitamata.

Galojani versiooni kohaselt on Reformierakond ta hüljanud. Läänud nädalal prokuratuuri poolt alustatud kriminaalasi olevat poliitikute kättemaks. Riigikogu aseesimees Kristiina Ojuland

olevat andnud koguni mõista, et neiu oleks parem Eestist lahkuda.

Galojaniga suhelnud inimesed ei saagi aru, kas tüdruk teab tõesti midagi valgustkartvat. Üks võimalus on, et neiu arvab teadvat, aga tegelikult ei tea.

“Kui sa jagad Galojani jutu kolmega ja lahutad kaks, oled ikka poolega petta saanud,” arvab üks asjaga kursis olev poliitik. “Ta kindlasti ei tea midagi.”

Eriülesanne Moldovas

Nii Galojani karjääril kui tema poolt praegu liikvele lükatud vihjetelaviinis kuulub keskne roll transiidifirmale Transgroup Invest. Kontserni omanikud on Eesti rikkaimate inimeste hulka kuuluvad Sergei Glinka ja Maksim Liksutov.

Alaliselt Moskvas elava miljardär Glinkaga kohtus Galoijan kord Reformierakonna peol. 2006. aastal käisid nad koos oravate jõuluballil Estonia kontserdisaalis, mille peoperemeheks oli peaminister Andrus Ansip.

Glinka isiklikult kutsus Galojani transiidifirmasse ja lõi tema jaoks arendusdirektori koha.

Galojanile andis ülesandeid Glinka ise. Neiu reisis tihti oma tööandja juurde Moskvasse. Teiseks reisisihi ks oli neile Moldaavia pealinn Chi?in?u.

Moldovast pärit Glinkal on seal majanduslikud huvid. Väidetavalt on Glinkal head suhted Chi?in?u linnapeaga, kes on omakorda opositsioonis riiki juhtivate läänemeelsete kommunistidega.

Galojani ülesandeks olevat olnud õpetada Glinka partneritele, kuidas ajada Moldovas moodsat poliitikat.

2007. aasta algul lahkus Galoijan ootamatult Transgroupist. Miks see toimus, pole teada. Aga ilmselt pidi see olema Glinka soov ja tahe.

Läbikukkumine valimistel

Samal ajal lõi kõikuma Galojani positsioon Reformierakonnas. Noor naine oli trüginud esiplaanile nii jõuliselt, et edestas endast vanemaid reformitäre. Konkureerivad daamid võisid kanda hoolt, et ta ei saaks märtsis Riigikogu valimistel nimekirjas liiga head kohta.

Tallinna kesklinna valimisringkonnas kandideeris Galoijan oma partei nimekirjas alles kaheksandal kohal, mis muutis riigikokku pääsemise võimatuks. Sama ringkonna esinumber oli Keit Pentus.

Galojani ainus võimalus oli isikumandaat. Selle saamiseks oleks pidanud tüdruk võtma valijatelt mitu tuhat häält.

Galojan pingutas kõvasti. Ta ümbritses Viru keskuse oma plakatitega ja ket-ras televisioonis klippi, kus lasi vibust märki. Tüdruk ei

kooskõlastanud soolokampaaniat Reformierakonnaga ega saanud sealt rahalist toetust.

Valimised lõppesid Galojanile kõigest 462 häälega. Riigikogule esitatud aruandes märkis Galoijan oma kampaania kulutusteks tühised 17 000 krooni.

Poliitikud pakuvad massiivse kampaania hinnaks vähemalt mõnisada tuhat. Kas raha tuli tüdruku endiselt tööandjalt Moskvast?

Tandem “Belojan ja Kontus”

Noorest east hoolimata on Galoijan staažikas meediastaar ja alati skandaalidega. Tema tulek toimus ajakirja Seltskond külgedel 2000. aastal.

Pikkade blondide kiharatega abiturient seisab pildil Ahtme gümnaasiumi uksele ja protsessib kooliga, et miks teda medaliga lõpetada ei lasta. Põhjuseks olevat poliitika, kuna Anna-Maria valinud Reformierakonna ja kooli direktor oli Keskerakonnas.

Sealt edasi tõusis Galoijan komeedina. Ta sobis Reformierakonnale kui musternäide eesti keele ja meele omaks võtnud vähemusrahvuse esindajast.

2002. aasta suvel, kui Kristiina Ojuland oli välisminister, asendas Galoijan puhkusele läinud ministri-abi Indrek Katušinit. Nimelt oli tüdruk tudengina ministeeriumis paar kuud praktilal, mille juhendajaks oli tänane peaministri välisnõunik Kyllike Sillaste-Elling.

Tandem, Ojulandi nõunik Keit Pentus ja Galoijan, teenis välisministeeriumi rahvalt kiirelt hüüdnime “Belojan ja Kontus”. Tüdrukud vaatasid läbi vanu preemiakäskkirju. Ehk tuleb välja kompromaat Ojulandile ebaseadlike ametnike, eelkõige kantsler Indrek Tarandi kohta?

Parteikongressile saabus Galoijan luksusautos, koos hästirõivastatud vene keelt kõnelnud saatjatega. Reformierakonnas liikus ringi Ojulandile omistet tähelepanek, et Galojani iga riideese maksis 10 000 – 20 000 krooni.

Kahe tule vahel

Galojan protokollis mitu aastat Reformierakonna välispoliitika töögrupi arutelusid. Seega on tema sidemed ja teadmised valitsusparteiist ning vene

transiidiringkondadest väga haruldased. Võib arvata, et mõlemad pooled kas ootasid sellisest olukorrast kasu või siis talusid seda mingitel eesmärkidel. Igal juhul moodustas neiu ebata valise silla kahe erinevate huvidega mõjuvõimsa poole vahel.

Täna on Galoijan kahe tule vahel. Mängides kitsal ja ohtlikul alal vene transiidimiljardäride ja eesti tipp-poliitikute vahel, kaotas ta mõlema poole usalduse ja jäi üksinda.

Ainult Galoijan teab, kas ta oleks võimeline kedagi kompromiteerima. Siiski oleks ilmne viga teda alahinnata.